

Rakennetuet tulevalla rahoituskaudella

Sanna Koivumäki MMM

Viljelijöiden ikärakenteen kehitys

- Viljelijöiden keskimääräinen ikä on kasvussa myös Suomessa:
 - 50,91 vuotta vuonna 2014 ja 52,46 vuotta vuonna 2018
- Yli 68-vuotiaiden ens. sij. viljelijöiden hallinnoimien maatilojen lukumäärä on kasvanut samalla ajanjaksolla 2 089 tilalla (+58,58 %).
- Yli 68-vuotiaiden hallinnassa olevan peltoalan määrä on kasvanut 53 925 ha (+80,33 %), mikä vastaa noin 2,4 % Suomen viljelyalasta.
- Yli 68-vuotiaiden ens. sij. viljelijöiden hallinnassa oli v. 2018 noin 120 000 ha eli noin 5,3 % Suomen viljelyalasta.

Nykyiset CAP-välineet nuorten tukemiseen ja sukupolvenvaihdosten edistämiseen

- I pilarin suorien tukien nuorten viljelijöiden tuki
 - Noin 4 500 hakijaa vuosittain
 - Noin 10,5 milj. euroa v. 2019
- II pilarin nuorten viljelijöiden aloitustuki
 - Kuvulla kaudella myönnetty vuosittain n 300 aloitustukea, avustuksena vajaa 10 milj. euroa/vuosi
- Nuorille tuotantorakennusinvestoinneissa korotettu investointiavustus
 - vuonna 2018 myönnettiin 125 investoinnissa, yht. 6,7 milj. euroa
- Nuorilla mahdollisuus saada tukioikeuksia kansallisesta varannosta
- Neuvonta
- Koulutus- ja yhteistyöhankkeet

Nuorten viljelijöiden aloitustuki

Nykyinen toimenpide:

Maataloustuotannon (ml. porotalous), aloittavalle enintään 40 vuotiaalle nuorelle yrittäjälle myönnetään tukea tilan hankinnasta ja tilanpidon aloittamisesta aiheutuvien kustannusten kattamiseen. Toimenpiteen tavoitteena on **vähentää tilanpidon aloittamisen taloudellista riskiä**, parantaa yritystoiminnan **kehittämismahdollisuuksia** ja saada alalle **uusia maatalousyrittäjiä**, joilla on mahdollisuus kannattavan toiminnan harjoittamiseen ja tilojen kehittämiseen.

Strategiasuunnitelma-asetuksen art. 69

- Jäsenvaltio voi myöntää aloitustukea asetuksen 4 art. määritelmän täyttävälle nuorelle viljelijälle
- Jäsenvaltio asettaa liiketoimintasuunnitelman edellytykset
- Tuen enimmäismäärä on 100 000 euroa, joko kertakorvauksena, rahoitusvälineiden kautta tai näitä yhdistäen
- Valintamenettely

Arvioinneissa ja työpajassa esille nousseita tarpeita

- Luken ja PTT:n SPV-hanke: Nykyinen järjestelmä toimii pääsääntöisesti hyvin, kehittämistarpeena yksinkertaistaminen ja byrokratian purku
- Kilpailukykyarvioinnissa nousi esiin etenkin tarve nuorille suunnattuun vertaistukeen ja koulutuksiin
- Maatalouden rahoitusasema –hankkeessa todettiin rahoituksen toimivan pääasiassa hyvin, mutta todettiin tarve tilakoon kasvaessa tarkastella uusia rahoitusvälineitä (ml. takaus) vaihtoehtona korkotukilainoitukselle
- Työpajassa kehittämistarpeiksi tunnistettiin mm. uusien toimintamuotojen huomioiminen, mahdollisuus takauksiin, jatkajien osaamisen ja tulevaisuuden suunnittelun työkalujen kehittäminen, liiketoimintasuunnitelman kehittäminen ja järjestelmän yksinkertaistaminen ja tuen kohdentaminen.

Nuorten viljelijöiden aloitustuki

Toimenpiteen tavoitteena on saada alalle uusia maatalousyrittäjiä, joilla on mahdollisuus kannattavan toiminnan harjoittamiseen ja tilojen kehittämiseen.

Nuori viljelijä:

- enintään 40 –vuotias
- pääasiallinen yrittäjäyys
- koulutusvaatimus

Tuen ehdot:

- kannattavuusedellytys
- valintamenettely
- liiketoimintasuunnitelma

Maatalouden investointituki

Nykyinen toimenpide:

Tuetaan investointeja, joiden tavoitteena on parantaa maatalon kilpailukykyä ja kannattavuutta ja joiden avulla voidaan vaikuttaa tilan tuotannon tehokkuuteen sekä taloudellisiin ja tuotannollisiin olosuhteisiin ja sitä kautta myös alkutuotteiden laatuun ja tuotteiden saamiseen elintarvikemarkkinoille.

Tukikohteet:

- kotieläintalouden investoinnit
- kasvintuotannon investoinnit
- varastot ja myyntikunnostusta palvelevat investoinnit
- ympäristön tilaa parantavat investoinnit
- laadun parantamiseen tähtäävät investoinnit
- maatalon energiantuotantoinvestoinnit
- toteutettavuustutkimukset ja -suunnitelmat

Arvioinneissa ja työpajassa esille nousseita tarpeita

- Aluetaloudellisten vaikutusten arvioinnissa todetaan mm. investointituen edesauttaneen sektorin uusiutumista ja nykyaikaisen teknologian käyttöönottoa mikä on jatkossakin edellytys tuotannon tason säilymiselle ja ylipäänsä tuotannon jatkuvuudelle.
- Kilpailukykyarvioinnissa suositellaan, että CAP-suunnitelmakokonaisuudessa vaikutuslogiikaltaan säilyttävien ja kehittävien toimien välistä suhdetta tarkasteltaisiin aikaisempaa kriittisemmin ja että investointeihin, uusien toimintamallien kehittämiseen, koulutukseen sekä neuvontaan käytettävien tukien suhteellista osuutta tulisi kasvattaa. Suunnitelmakokonaisuuden pitää jatkossa ohjata maataloussektorin rakennemuutosta kokonaisvaltaisesti kohti kilpailukykyisempää sektoria.
- Sekä maatalouden rahoitusasema –hankkeessa että maatalouden rakennekehitystä ja investointitarvetta selvittäneissä hankkeissa todettiin investointituelle olevan tarve myös jatkossa, mutta merkitystä tuotantotapoja ohjaavana keinona suositellaan korostettavan. Rahoitusvälineitä koskeneessa hankkeessa takausvälineen merkityksen ennakoitiin korostuvan.
- Työpajassa kehittämistarpeiksi tunnistettiin mm. järjestelmän yksinkertaistaminen ja tuen kohdentaminen, uusien toimintamuotojen ja yhteishankkeiden huomioiminen sekä liiketoimintasuunnitelman kehittäminen.

Strategiasuunnitelma-asetuksen art. 68

- Jäsenvaltio voi myöntää investointitukea pääsääntöisesti enintään 75 % muille, kuin erityisesti jäsenvaltion tukikelvottomiksi määrittelemille investoinneille, joita ovat ainakin tukioikeudet, maan hankinta eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta, eläinten ja yksivuotisten kasvien hankinta eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta sekä eräät kasteluinvestoinnit
- Valintamenettely

Ratkaistavia kysymyksiä 1/2

- Kannattavuusedellytyksellä voidaan osaltaan ohjata tukea kilpailukykyiseen toimintaan
- Kohdennukset alueellisesti/painopisteisiin
- Kuluvalla kaudella tuki on kohdennettu vain ennalta määrättyihin tukikohtaisiin. Saavutetaanko tukikohteiden nykyisenkaltaisella rajauksella jatkossa sellaisia hyötyjä, joiden vuoksi tarpeen myös jatkossa?
- Tukijärjestelmän yksinkertaistamiseksi tarpeen tukitasojen yhtenäistäminen tukikohteiden välillä. Myös harmonisointia yritystukiin tarvitaan.
- Korotettu investointituki nuorille viljelijöille (7 vuotta?)
- Yhteishankkeet, rajaukset tuen enimmäismäärään tai ylärajaan tuensaajayrityksen koolle?

Ratkaistavia kysymyksiä 2/2

- Tukimuodot
- Valintamenettely: mitä painotetaan valintakriteereissä? (Nyt: investoinnin vaikutus yrityksen talouteen, kilpailukykyyn, ympäristöön ja tuotanto-olosuhteisiin, yhteys muiden tavoitteiden toteutumiseen, maatalouden merkitys kokonaistaloudessa)
- Liiketoimintasuunnitelman kehittäminen
- Valvonta